

Postavení mladých osob na trhu práce po ukončení vzdělávání

Předmět: Ekonomika vzdělávání

Tento studijní materiál byl vytvořen jako výstup z projektu č. CZ.1.07/2.4.00/12.0055.

Jitka Pleskačová

27. 3. 2012

Čemu se budeme věnovat

- ▶ Kdo je „mladá osoba“ na trhu práce
- ▶ Míra nezaměstnanosti mladých osob
- ▶ Postavení mladistvých do 18 let
- ▶ Absolventi škol podle dosaženého stupně vzdělání a oboru vzdělání
- ▶ Přednosti a nedostatky absolventů z pohledu zaměstnavatelů
- ▶ Zkušenosti a doporučení zaměstnanců úřadů práce

Osoby vstupující na trh práce

- ▶ **Neexistuje jednotné** (např. věkové) **vymezení**
- ▶ **Nezaměstnaný – registrovaný** (v ČR = ÚP) uchazeč o zaměstnání = různé národní legislativy
- ▶ **Mezinárodní organizace práce (ILO)**
  - Nezaměstnaný = osoba starší 15 let, která v daném období nemá žádné zaměstnání, aktivně si je hledá a je připravena k nástupu do zaměstnání nejpozději do 14 dnů
  - Mladé osoby: věková skupina 15–24 let
- ▶ **EUROSTAT**
  - Věkové skupiny: např. 15–19 let, 15–24 let, 20–24 let, 25–29 let a další

Osoby vstupující na trh práce – ČR

▶ ČSÚ:

- metodika EUROSTATu – věkové kategorie (15–19 let, 20–24 let, 25–29 let)

▶ MPSV:

- **absolvent** = uchazeč o zaměstnání (UoZ) evidovaný na ÚP k určitému datu, u kterého doba od úspěšného ukončení studia nepřekročila 2 roky
- **mladistvý** = UoZ evidovaný na ÚP do 18 let věku (převážně UoZ, kteří úspěšně nedokončili přípravu na budoucí povolání)

Hlavní ukazatele

▶ Míra ekonomické aktivity mladých osob

- Podíl ekonomicky aktivních osob určité věkové skupiny (např. do 24 let) v celkové populaci
  - Průměr EU – zhruba 44 %
  - **ČR – zhruba 32 %**
  - *Pouze orientační – hodnotí se země s různým vzdělávacím systémem*

▶ Specifická míra nezaměstnanosti

- Podíl počtu určité skupiny nezaměstnaných na shodně vymezené pracovní síle (např. ve věkové kategorii 15–24 let)
- Zpravidla vyšší než celková
- *POZOR => registrovaná vs. obecná míra nezaměstnanosti*

Míra nezaměstnanosti mladých do 24 let v letech 2000 – 2011 (v %, EUROSTAT, vybrané země)

Zdroj: Statistics - employment, unemployment. *Eurostat: Statistics* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_ifs/data/database

Mladé osoby na trhu práce – ČR

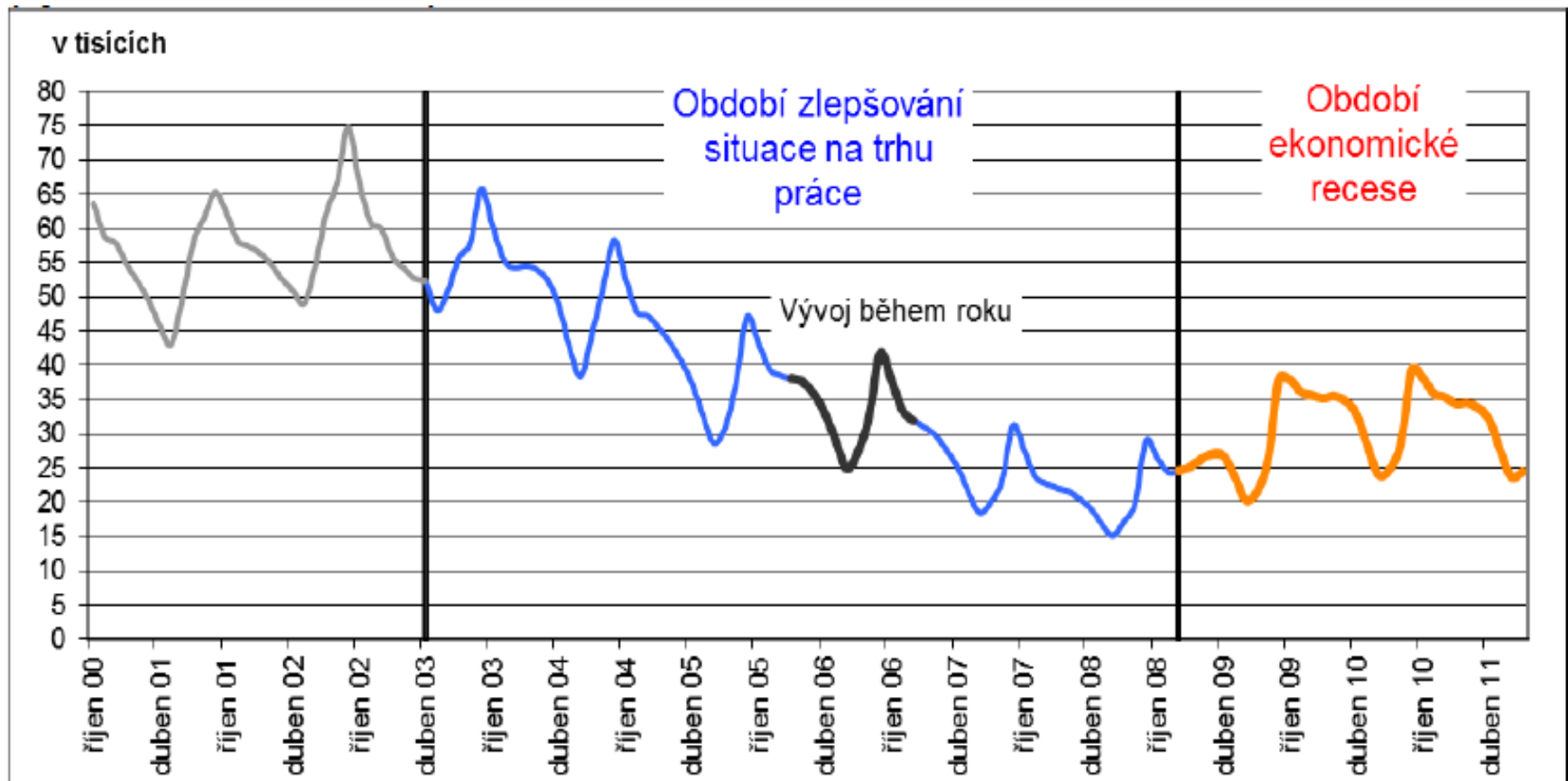
- ▶ Výrazné regionální rozdíly
- ▶ S růstem obecné míry roste i specifická míra nezaměstnanosti
- ▶ Negativní demografický vývoj
- ▶ Růst podílu absolventů vyššího sekundárního a terciárního vzdělávání

▶ Charakteristické roční intervaly – dvě období:

- červen až září = nárůst počtu nezaměstnaných absolventů (ukončení přípravy na budoucí povolání)
- říjen až květen = snižování počtu nezaměstnaných absolventů a mladistvých

Proto se při analýzách postavení mladých osob na trhu práce vychází zejména ze statistik k 30.9. a 30.4.

Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol a mladistvých (říjen 2000 – červenec 2011)

Zdroj: *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2011* [online]. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2011 [cit. 2012-03-19]. 64 s. Projekt financovaný ESF a rozpočtem ČR. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/FStranka.aspx?OborMMP=66&KodStranky=9.0.60>

SPECIFICKÉ MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI

MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI v %	k 30.6.2010			k 30.6.2011		
	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži
Míra registrované nezaměstnanosti	8,5	9,9	7,5	8,1	9,5	7,0
Míra nezaměstnanosti podle věku						
15-19	49,4	54,7	46,1	49,3	55,3	45,6
20-24	17,9	18,8	17,3	17,4	19,3	16,2
25-29	9,2	10,5	8,3	8,4	9,8	7,5
30-34	7,9	11,6	5,7	7,3	10,5	5,2
35-39	7,2	9,7	5,2	6,7	9,1	4,7
40-44	7,2	8,7	5,9	6,7	8,2	5,4
45-49	7,5	8,4	6,7	7,2	8,3	6,3
50-54	9,2	10,1	8,3	8,8	9,7	8,0
55-59	10,7	10,7	10,7	10,5	10,8	10,2
nad 60	4,8	1,2	6,5	5,0	1,4	6,7
do 25	21,0	22,3	20,2	20,4	22,6	19,0
nad 50	9,0	9,1	8,9	8,7	8,9	8,6
Míra nezaměstnanosti podle nejvyššího dosaženého vzdělání						
základní vzdělání	36,0	33,4	39,1	36,6	33,6	40,5
střední bez maturity	10,0	13,1	8,4	9,2	12,1	7,6
střední s maturitou	5,8	6,6	5,1	5,7	6,6	4,8
vysokoškolské	2,6	2,9	2,5	2,6	3,0	2,4

Zdroj: MPSV- evidovaní nezaměstnaní k 30.6.2010 a 30.6.2011

ČSÚ - zaměstnaní z VŠPS 2. čtvrtletí 2010 a 2. čtvrtletí 2011

Nezaměstnaní mladiství (do 18 let)

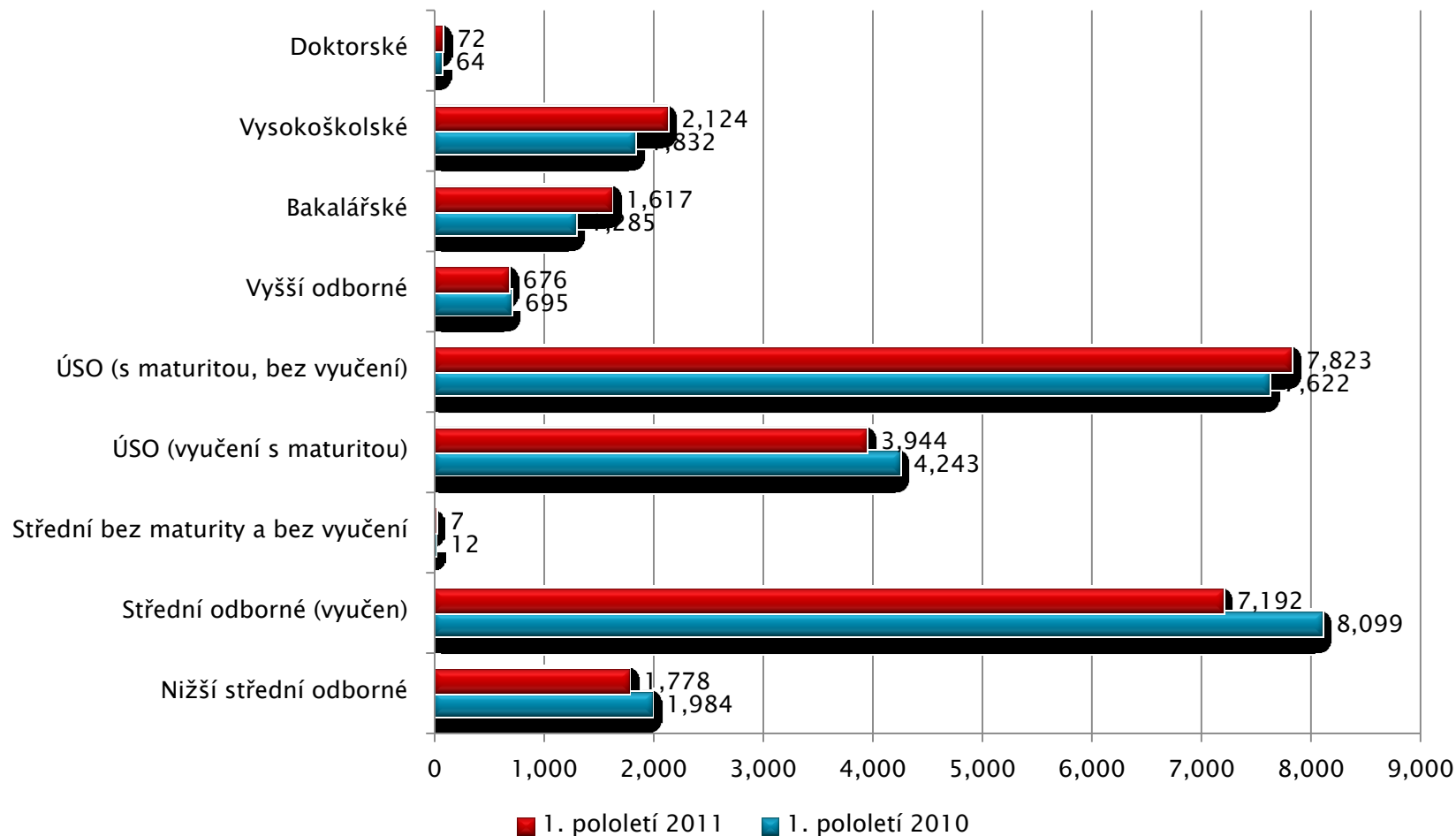
- ▶ **Ohrožení dlouhodobou nezaměstnaností**
  - Zhoršená výchozí pozice na trhu práce
  - Negativně ovlivňuje motivaci při hledání prvního pracovního uplatnění
  - Riziko trvalejší marginalizace
- ▶ **Spíše nezáměr o nekvalifikovanou pracovní sílu z řad mladistvých UoZ (přednost dostává zpravidla zapracovaný UoZ)**

**ZÁSADNÍ PROBLÉM = NEDOKONČENÍ PŘÍPRAVY NA
BUDOUCÍ POVOLÁNÍ**

Nezaměstnaní absolventi škol

- ▶ Plynulost přechodu ze vzdělávání na trh práce ovlivněna **stupněm dosaženého vzdělání a absolvovaným oborem**
- ▶ **Statistiky** – klasifikace kmenových oborů vzdělávání (KKOV)
  - 1) Podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání (největší problémy vyučení a SŠ s maturitou)
  - 2) Podle skupin oborů vzdělání

Nezaměstnaní absolventi škol podle stupně vzdělání (ČR, 2010 – 2011, v celkových počtech)

Zdroj: Kvalifikační struktura absolventů. *Integrovaný portál MPSV: Zaměstnanost* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/abs/ksa>

Míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů v ČR v letech 2008 – 2011 (dubnové hodnoty, podle stupně dosaženého vzdělání)

Hodnoty míry nezaměstnanosti za rok 2011 vycházejí z počtu nezaměstnaných čerstvých absolventů, vykázaného jednotlivými úřady práce k 30. dubnu 2011, a počtu absolventů, kteří ukončili studium v roce 2010.

Kategorie vzdělání	2008	2009	2010	2011
Nižší střední s VL	12,75 %	25,28 %	31,14 %	31,34 %
Střední s VL	6,21 %	11,98 %	17,75 %	17,11 %
Střední odborné s MZ a VL	7,79 %	11,81 %	19,35 %	18,17 %
Střední odborné s MZ	5,67 %	7,85 %	10,62 %	11,45 %
Vyšší odborné	5,52 %	6,79 %	8,91 %	9,39 %
Vysokoškolské magist.	3,60 %	4,29 %	6,42 %	7,11 %

Nezaměstnaní absolventi škol podle oborů vzdělání (I)

▶ STŘEDNÍ VZDĚLÁNÍ – S VÝUČNÍM LISTEM

- ▶ Míra nezaměstnanosti k 30.4.2011 – **18,7 %**
  - **Nejnižší míra nezaměstnanosti**
    - Technické obory – polygrafie, elektrotechnika, strojírenství
  - **Problémy s uplatněním mají absolventi oborů**
    - Stavebnictví, geodézie a kartografie
    - Textilní výroba a oděvnictví
    - Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů
    - Gastronomie, hotelnictví, turismus
    - Potravinářství a potravinářská chemie

Nezaměstnaní absolventi škol podle oborů vzdělání (II)

- ▶ **STŘEDNÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ S MATURITNÍ ZKOUŠKOU A ODBORNÝM VÝCVIKEM**
- ▶ Míra nezaměstnanosti k 30.4.2011 – **18,2 %**
  - **Nejnižší míra nezaměstnanosti – obory**
    - Strojírenství a strojírenská výroba,
    - Doprava a spoje
    - Hornictví, hutnictví a slévárenství
  - **Problémy s uplatněním mají absolventi oborů**
    - Potravinářství a potravinářská chemie
    - Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů
    - Zemědělství a lesnictví
    - Obchod
    - Osobní a provozní služby
    - Podnikání v oborech (největší skupina nezaměstnaných v této kategorii!!!)

Nezaměstnaní absolventi škol podle oborů vzdělání (III)

- ▶ **STŘEDNÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ S MATURITNÍ ZKOUŠKOU**
- ▶ Míra nezaměstnanosti k 30.4.2011 – **11,4 %**
  - **Nejnižší míra nezaměstnanosti**
    - Obecně odborná příprava (lycea)
    - Speciální a interdisciplinární technické obory (např. autotronik nebo mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení)
    - Zdravotnictví
  - **Problémy s uplatněním mají absolventi**
    - Kožedělná a obuvnická výroba
    - Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů
    - Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie
    - Textilní výroba a oděvnictví
    - Ekologie a ochrana životního prostředí

Nezaměstnaní absolventi škol podle oborů vzdělání (IV)

▶ GYMNÁZIA

- ▶ Míra nezaměstnanosti k 30.4.2011 – **3,2 %**
  - Míra nezaměstnanosti tradičně velmi nízká
  - Valná většina absolventů pokračuje ve studiu na vyšších odborných školách nebo vysokých školách

Nezaměstnaní absolventi škol podle oborů vzdělání (V)

- ▶ VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ
- ▶ Míra nezaměstnanosti k 30.4.2011 – **9,4 %**
  - **Nejnižší míra nezaměstnanosti**
    - Doprava a spoje
    - Zdravotnictví
    - Obchod
    - Stavebnictví, geodézie a kartografie
  - **Problémy s uplatněním mají absolventi**
    - Textilní výroba a oděvnictví
    - Ekologie a ochrana životního prostředí
    - Technická chemie a chemie silikátů
    - Potravinářství a potravinářská chemie

Nezaměstnaní absolventi škol podle oborů vzdělání (VI)

- ▶ VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁNÍ – MAGISTERSKÉ STUDIUM
- ▶ Míra nezaměstnanosti k 30.4.2011 – **7,1 %**
  - **Nejnižší míra nezaměstnanosti – absolventi**
    - Lékařské obory
    - Právnícké obory
    - Pedagogické obory
  - **Problémy s uplatněním mají absolventi**
    - Zemědělské, lesnické a veterinární vědy a nauky
    - Přírodní vědy a nauky
    - Technické vědy a nauky
    - Vědy a nauky o kultuře a umění

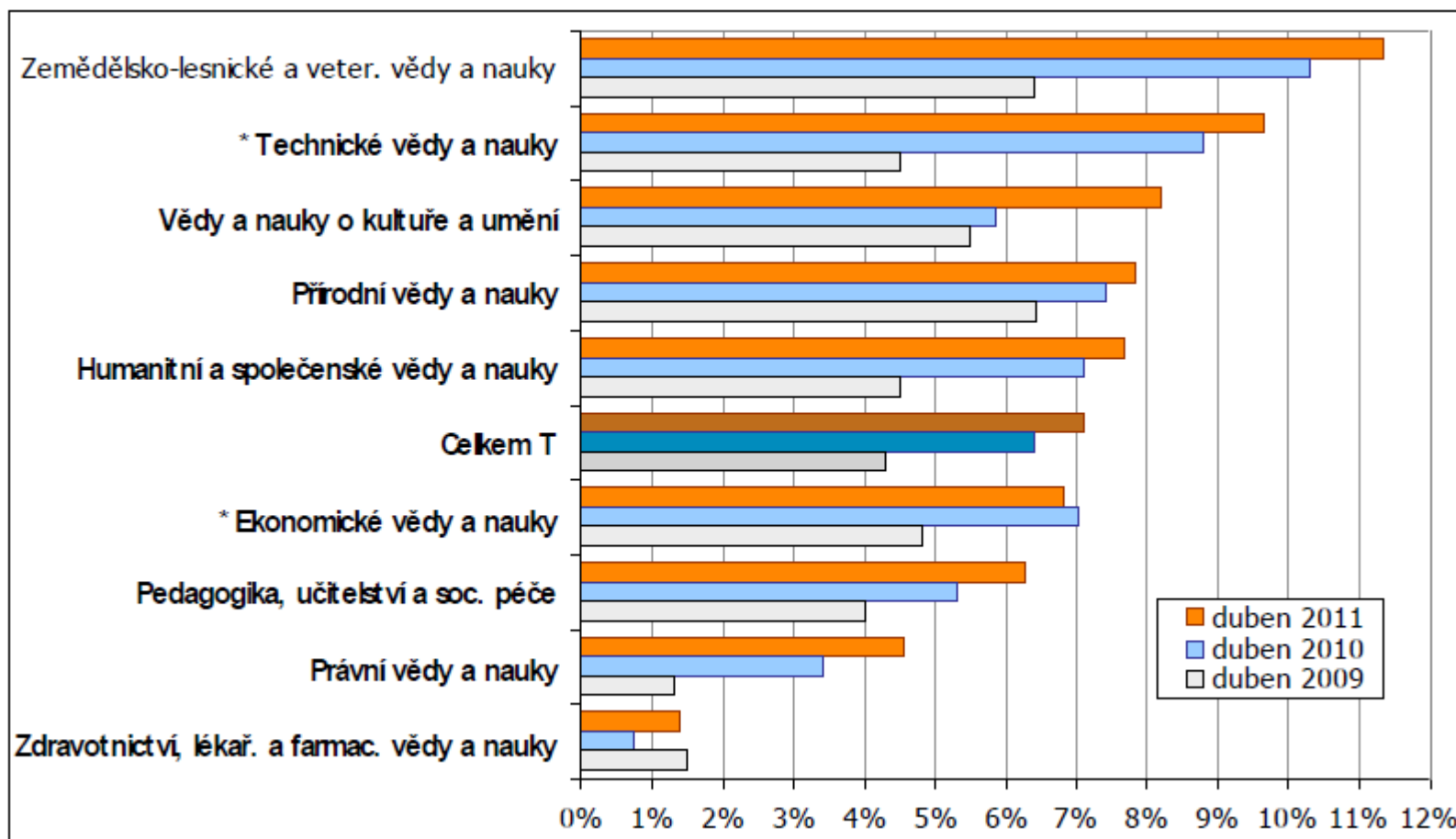
Nezaměstnaní absolventi škol podle oborů vzdělání (VI)

► VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁNÍ (MAGISTERSKÉ STUDIUM)

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2010)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2011)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2011)	Srovnání s dubnem 2010
Přírodní vědy a nauky	1187	93	7,8%	0,4 p.b.
Technické vědy a nauky	5440	525	9,7%	0,8 p.b.
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	998	113	11,3%	1,0 p.b.
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	2385	33	1,4%	0,6 p.b.
Humanitní a společenské vědy a nauky	2776	213	7,7%	0,5 p.b.
Ekonomické vědy a nauky	5300	362	6,8%	-0,2 p.b.
Právní vědy a nauky	1578	72	4,6%	1,1 p.b.
Pedagogika, učitelství a soc. péče	3409	214	6,3%	1,0 p.b.
Vědy a nauky o kultuře a umění	635	52	8,2%	2,3 p.b.
Celkem T	23570	1677	7,1%	0,7 p.b.

Zdroj: *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2011* [online]. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2011 [cit. 2012-03-19]. 64 s. Projekt financovaný ESF a rozpočtem ČR. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/FStranka.aspx?OborMMP=66&KodStranky=9.0.60>

Míra nezaměstnanosti absolventů – vysokoškolské magisterské vzdělání (duben 2009 – 2011, prezenční studium)

Zdroj: *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2011* [online]. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2011 [cit. 2012-03-19]. 64 s. Projekt financovaný ESF a rozpočtem ČR. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/FSstranka.aspx?OborMMP=66&KodStranky=9.0.60>

Ekonomické fakulty	Průběh studia od přijímacího řízení po přechod absolventů na trh práce								
	zapsaní studenti 2011	šance na přijetí ke studiu	preferenze při zápisu	neúspěšné ukončení studia	prodlužovací studia	úspěšní absolventi	bakaláři pokračující ve studiu	nezaměstnanost absolventů	průměrná mzda absolventů
EF JU	702	61%	63%	44%	2%	54%	73%	3%	
FVTM UJEP	391	87%	84%	85%	2%	13%	81%	0%	
FSE UJEP	617	47%	84%	39%	11%	50%	54%	3%	28 174
ESF MU	1 031	35%	64%	68%	9%	23%	69%	6%	39 520
FIM UHK	843	55%	64%	44%	5%	51%	58%	4%	35 557
OPF SU	1 408	97%	79%	61%	1%	37%	81%	13%	29 867
FEK ZČU	901	56%	82%	51%	2%	47%	69%	5%	
EF TUL	475	53%	74%	31%	3%	65%	86%	4%	34 899
FES UPa	797	53%	65%	51%	6%	42%	74%	10%	26 868
FP VUT	731	43%	78%	34%	3%	63%	86%	6%	33 147
EkF VŠB-TU	1 627	49%	93%	36%	2%	62%	87%	10%	30 273
FaME UTB	785	44%	96%	36%	3%	61%	69%	12%	35 589
FMK UTB	244	24%	99%	17%	3%	79%	73%	5%	33 104
FAI UTB	447	75%	89%	60%	2%	38%	89%	6%	28 968
FFÚ VŠE	520	30%	98%	30%	3%	67%	95%	2%	55 547
FMV VŠE	795	53%	81%	16%	5%	78%	95%	2%	57 921
FPH VŠE	483	30%	66%	18%	5%	76%	95%	2%	48 021
FIS VŠE	785	57%	93%	54%	5%	41%	91%	2%	51 178
NF VŠE	810	33%	100%	45%	10%	45%	94%	3%	47 334
FM VŠE	316	85%	54%	45%	9%	46%	92%	1%	38 198
PEF ČZU	2 073	68%	75%	38%	7%	56%	83%	2%	39 096
PEF MENDELU	758	35%	87%	45%	5%	50%	84%	6%	29 059
FRRMS MENDELU	257	26%	83%						

Zdroj: *Funkce a profily veřejných vysokých škol v ČR 2012: Expertizní studie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta - Středisko vzdělávací politiky, 17.2.2012. [cit. 2012-03-19]. 34 s. Dostupné z: <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/>

Nezaměstnanost absolventů vysokých škol

- ▶ **Zásadní změny v počtu absolventů VŠ**
  - Nárůst počtu absolventů během posledních 8 let (zhruba 2,5 krát více absolv.)
  - Počet absolventů, kteří vstupují na trh práce, roste pomaleji než celkový počet absolventů
- ▶ **Prognóza:** v roce 2013 budou absolventi VŠ představovat polovinu všech mladých osob vstupujících na trh práce po ukončení vzdělávání
- ▶ **Trend posledních 3 let =>** zhoršení možnosti uplatnění na trhu práce, a to i u absolventů ekonomických oborů (dopady krize)

Podpora plynulosti přechodu ze vzdělávání na trh práce

- ▶ **§ 33 zákona o zaměstnanosti**
  - Zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání
  - Individuální akční plány
- ▶ **Informační a poradenská střediska (IPS)**
  - Individuální přístup
- ▶ **Aktivní politika zaměstnanosti (APZ)**
  - Společensky účelná pracovní místa
  - Veřejně prospěšné práce
  - Veřejná služba
  - Rekvalifikace
  - Evropský sociální fond – OP LZZ, projekt Vzdělávejte se! a další...

Strategie a kritéria realizace APZ

- ▶ **Národní dílčí cíl** – zvýšení míry zaměstnanosti osob ve věku 15–24 let o třetinu oproti roku 2010
- ▶ **Jedna z cílových skupin** – uchazeči do 24 let věku včetně absolventů škol bez praxe
- ▶ **Mezi priority** zařazeno posílení aktivní spolupráce se vzdělávacími institucemi (kladen důraz na celoživotní vzdělávání)

Podrobné info: Portál MPSV: ÚP ČR – krajská pobočka Brno
<http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/jhm/apz>

Aktuální situace na trhu práce

(statistiky – míra nezaměstnanosti)

▶ EUROSTAT – leden 2012

- EU 27 => 10,6 %
- ČR => 7,2 %

▶ MPSV – leden 2012 (stav k 31.1.2012)

- ČR => 7,2 %
  - z toho absolventi a mladiství **5,9 %** (= podíl na celkové nezaměstnanosti)
  - počet evidovaných abs. a mladistvých 31 480

▶ MPSV – únor 2012 (stav k 29.2.2012)

- ČR => 9,2 %
  - z toho absolventi a mladiství **5,8 %** (= podíl na celkové nezaměstnanosti)
  - počet evidovaných abs. a mladistvých 31 296

Kraj	Počet všech UoZ	Evidovaní absolventi škol a mladiství do 18 let (k 29.2.2012)						
		celkový počet	podíl na všech UoZ v kraji	podíl na abs.+ml. v ČR	pouze absolventi		pouze mladiství do 18 let	
					počet	podíl na abs.+ml.	počet	podíl na abs.+ml.
Moravskoslezský kraj	79 390	4 824	6,08%	15,41%	3 903	80,91%	930	19,28%
Jihomoravský kraj	66 201	4 483	6,77%	14,32%	3 966	88,47%	518	11,55%
Ústecký kraj	62 386	3 131	5,02%	10,00%	2 296	73,33%	841	26,86%
Středočeský kraj	54 257	2 816	5,19%	9,00%	2 271	80,65%	551	19,57%
Olomoucký kraj	40 946	2 325	5,68%	7,43%	2 043	87,87%	284	12,22%
Praha	34 101	1 476	4,33%	4,72%	1 171	79,34%	307	20,80%
Zlínský kraj	31 045	1 931	6,22%	6,17%	1 815	93,99%	116	6,01%
Jihočeský kraj	29 396	1 983	6,75%	6,34%	1 602	80,79%	384	19,36%
Vysočina	27 275	1 918	7,03%	6,13%	1 792	93,43%	128	6,67%
Pardubický kraj	25 348	1 572	6,20%	5,02%	1 358	86,39%	216	13,74%
Liberecký kraj	24 427	1 162	4,76%	3,71%	864	74,35%	301	25,90%
Plzeňský kraj	24 344	1 090	4,48%	3,48%	793	72,75%	297	27,25%
Královéhradecký kraj	23 974	1 539	6,42%	4,92%	1 314	85,38%	227	14,75%
Karlovarský kraj	18 595	1 046	5,63%	3,34%	761	72,75%	290	27,72%
Celkem ČR	541 685	31 296	5,78%	100,00%	25 949	82,91%	5 390	17,22%

Zdroj: Tiskové zprávy (březen): Nezaměstnanost v ČR v únoru vzrostla na 9,2 procenta. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 8.3.2012 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/12591>

Přednosti absolventů škol při hledání pracovního uplatnění

- Novější teoretické znalosti
- Dobrá znalost práce s výpočetní technikou
- Orientace v nových technologiích
- Dobré jazykové vybavení
- Adaptabilita, flexibilita
- Nezatíženost předchozími pracovními návyky
- Ochota dále se vzdělávat
- Ochota přijímat tzv. firemní filozofii
- Vysoké pracovní nasazení
- Menší nároky na finanční ohodnocení, příp. finanční stimuly (dotace ÚP)
- Omlazení pracovního kolektivu

Časté důvody nepřijímání absolventů

- Nedostatečné (nebo žádné) praktické zkušenosti
- Minimální pracovní návyky
- Malá ochota dále se vzdělávat
- Neochota nést odpovědnost za výsledky své práce
- Nereálné představy absolventů o náplni práce
- Potřeba delší doby na zapracování
- Obava z nízké pracovní morálky mladých
- Obava z nepřizpůsobení se firemní filozofii
- Neakceptovatelné finanční požadavky
- Neochota pracovat ve vícesměnném provozu
- Neochota cestovat za prací
- Obava z toho, že po zapracování a získání zkušeností si bude absolvent hledat jiné pracovní místo

Výzkum mezi zaměstnavateli

- ▶ Otevřenější vůči absolventům jsou spíše **větší a velké organizace**
- ▶ Vedle odborných znalostí důležité i **obecně využitelné kompetence** (pružná reakce na potřeby zaměstnavatelů)
- ▶ **Preference způsobu výběru zaměstnanců**
  - Nejčastěji výběr z těch zájemců o práci, kteří se hlásí sami
  - Druhá nejvyužívanější možnost – doporučení stávajících zaměstnanců
  - Třetí nejvyužívanější možnost – inzerce, internet, úřad práce

Zvýhodňují zaměstnavatelé absolventy s praxí?

- ▶ Absolventa VŠ s praxí (vedle absolventa bez praxe) preferuje zhruba **23 – 36 %** zaměstnavatelů (dle konkrétního oboru)
- ▶ **Argumenty PRO:**
  - Předchozí pracovní aktivita vypovídá zejména o samostatnosti, zájmu pracovat, zájmu poznat pracovní prostředí, snaze získat zkušenosti a praxi
  - Absolventi s praxí mají reálnější představy, pracovní návyky, lépe se adaptují na pracovní režim, jsou zodpovědnější
  - **Ideální jsou zahraniční pracovní zkušenosti !!!**

Zkušenosti pracovníků úřadů práce

- ▶ ÚSPĚŠNÝ PŘECHOD NA TRH PRÁCE = PŘEDCHOZÍ PRACOVNÍ ZKUŠENOST !!!
- ▶ Správně zvolte strategii při hledání prvního zaměstnání
- ▶ Získejte dostatek relevantních informací (využijte formálních i neformálních kontaktů)
- ▶ Důležitá je aktivita a schopnost dobře se prezentovat (pište i tam, kde právě nikoho nehledají, své znalosti podložte certifikáty, využijte sociální sítě - např. LinkedIn)
- ▶ Nechejte si poradit - zapracujte na svém sebevědomí

Zkušenosti pracovníků úřadů práce

- ▶ Veškeré aktivity realizujte bezprostředně po ukončení studia (pozor na negativní dopady dlouhodobé nezaměstnanosti)
- ▶ Využívejte nabídek úřadu práce a zapojte se do aktivit (IAP, JOB cluby, rekvalifikace, hromadné informační schůzky apod.)
- ▶ Snažte se pokud možno získat praktické zkušenosti již během studia (vhodná jsou výstupní hodnocení)
- ▶ Výhodou jsou zahraniční zkušenosti (zejména u absolventů VŠ)

Zkušenosti pracovníků úřadů práce

- ▶ Osvojte si základní pravidla při jednání se zaměstnavatelem => **PRVNÍ DOJEM**
  - **Životopis** upravte podle firmy – pište stručně, věcně, mělo by být patrné, že se o firmu zajímáte
  - Využijte **motivační dopis, žádost o přijetí do pracovního poměru**, nezapomínejte na formáty!
  - Před **přijímacím pohovorem** nastudujte dostupné materiály o firmě, na dotazy odpovídejte jasně, srozumitelně, nevymýšlejte si, připravte si odpověď na otázku – proč chcete pracovat pro danou firmu, dbejte na oděv a váš celkový vzhled, buďte dochvilní
  - Nebojte se **zpětné vazby** – názory ostatních vás mohou posunout dále

Shrnutí – faktory ovlivňující vstup mladých osob na trh práce – I

- ▶ Dobře fungující ekonomika
- ▶ Demografický vývoj
- ▶ Obecná míra nezaměstnanosti
- ▶ Počáteční vzdělávání (volba studijního oboru) a struktura vzdělávacího systému
- ▶ Úroveň dosažené kvalifikace
- ▶ Situace na trhu práce a zaměření politiky zaměstnanosti (regiony)

Shrnutí – faktory ovlivňující vstup mladých osob na trh práce – II

- ▶ Osobní předpoklady mladých lidí
- ▶ Chybějící praxe a nedostatečné pracovní návyky
- ▶ Riziková skupina = mladí lidé ve věku 15–18 let, kteří nepracují ani nestudují

Zdroje

- Statistics - employment, unemployment. *Eurostat: Statistics* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_ifs/data/database
- *International Labour Organization* [online]. [cit. 2010-12-04]. Main statistics (annual) - Unemployment. Dostupné z WWW: <<http://laborsta.ilo.org/applv8/data/c3e.html>>
- Nezaměstnanost absolventů - skupiny oborů vzdělání. *Infoabsolvent.cz: Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/SStranka.aspx?KodStranky=5.1.05>
- *Portál MPSV* [online]. 10.11.2011 [cit. 2012-03-07]. Statistická ročenka trhu práce v České republice 2010. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/stro>>.
- Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti v 1. pololetí 2011. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Integrovaný portál MPSV* [online]. uveřejněno pod č.j. 2011/76129-411. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace/rok2011p1
- *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2011* [online]. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2011 [cit. 2012-03-19]. 64 s. Projekt financovaný ESF a rozpočtem ČR. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/FStranka.aspx?OborMMP=66&KodStranky=9.0.60>
- Kvalifikační struktura absolventů. *Integrovaný portál MPSV: Zaměstnanost* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/abs/ksa>
<http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/FStranka.aspx?CiloveSkupiny=1,2,3,4,5,6&KodStranky=9.0.60>
- *Funkce a profily veřejných vysokých škol v ČR 2012: Expertizní studie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta - Středisko vzdělávací politiky, 17.2.2012. [cit. 2012-03-19]. 34 s. Dostupné z: <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/>
- Tiskové zprávy (březen): Nezaměstnanost v ČR v únoru vzrostla na 9,2 procenta. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 8.3.2012 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/12591>

Děkuji za pozornost